

Andreyeva T, Marple K, Moore TE, Powell LM. *Evaluation of Economic and Health Outcomes Associated With Food Taxes and Subsidies: A Systematic Review and Meta-analysis*. JAMA Netw Open. 2022 Jun 1;5(6):e2221711. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2022.21711. PMID: 35648401; PMCID: PMC9161015.

Sammenhængen mellem fødevarepriser og sundhed: Resultater fra systematisk review og metaanalyse

Af *Maj Siercke*, Sygeplejerske, ph.d., chefredaktør og Stifter af *Sygeplejevidenskab.dk*

Baggrund

Økonomiske virkemidler som fødevareafgifter og subsidier anvendes globalt for at fremme sundere kostvaner og bekæmpe livsstilssygdomme. Denne systematiske gennemgang og metaanalyse vurderer effekterne af sådanne politikker på priser, salg, forbrug og sundhedsresultater.

Metode

54 studier fra forskellige lande er gennemgået, herunder 15 analyseret i metaanalyse med særlig fokus på subsidier til frugt og grønt og skatter på energitætte fødevarer. Studierne involverer primært lavindkomstgrupper, hvor effekterne vurderes ud fra ændringer i køb og forbrug.

Resultater

- Subsidier på frugt og grønt resulterede i en tydelig stigning i salget. Når prisen blev sat ned med 10%, steg salget med cirka 6%. Det betyder, at forbruget kun i begrænset grad varierer med prisen, hvilket er typisk for basale varer som frugt og grønt.
- Selvom salget steg, var effekten på selve forbruget mindre tydelig, hvilket skyldes, at forbrugernes kostvaner ofte er stabile og ikke ændres dramatiske af prisændringer alene.
- Afgifter på usunde fødevarer øgede priserne og reducerede salget af disse produkter, med dokumenterede effekter i blandt andet Mexico og Danmark.
- Der er begrænsede data på effekter af sådanne tiltag på kropsvægt, kostkvalitet og forekomst af kroniske sygdomme, og mere forskning er nødvendig for at belyse disse spørgsmål.

Konklusion

Økonomiske incitamenter gennem subsidier og afgifter kan bidrage til mere sund kost ved at påvirke salgsadfærden, især i lavindkomstgrupper. Effekterne på det faktiske forbrug og helbred er dog moderate og komplekse, da adfærd ikke alene styres af pris. Et samspil af politikker inklusive oplysning og tilgængelighed kan styrke effekten.

Implikationer for praksis

Økonomiske virkemidler som subsidier og afgifter bør indgå som en del af brede folkesundhedsstrategier. De kan motivere til øget køb af sunde fødevarer og mindre køb af usunde, men skal kombineres med andre tiltag for at skabe varige positive ændringer i befolkningens kost og sundhed.